

KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
SIFIR ATIK PROJESİ

Bu kitapçık geri dönüşümden elde edilen kağıtlardan üretilmiştir.

İletişim: 444 55 42 / 4646

Yükselen yaşam standartları aşırı tüketim ve israfı beraberinde getirmektedir. Sınırlı olan kaynaklarımız sınırsız ihtiyaçlarımızı karşılayamaz duruma gelmiştir. Tüketim alışkanlıkları ve endüstrileşme, ambalaj üretiminin artmasına, dolayısıyla do atık miktarının artmasına ve doğal kaynaklarımızın tükenmesine

neden olmaktadır. Bu durum çevreyi olumsuz etkilemekte ve ekosistemin dengesini bozmaktadır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımız tarafından hayata geçirilen Sıfır Atık Projesi kapsamında; toplumsal çevre bilincinin oluşturulması amacıyla büyük çabalar sarf ediyoruz.

Sıfır Atık Projesi ile; israfın önlenmesi, doğal kaynakların korunması ve verimli kullanılması, atık oluşumunun azaltılması, atıkların geri dönüştürülerek ekonomiye katma değer sağlanması ve çevreye duyarlı tüketici bilinci oluşturulması hedeflenmektedir.

Büyükşehir Belediyemiz, Sıfır Atık Projesinin yaygınlaştırılması konusunda örnek çalışmalarına devam etmektedir.

Çevreye karşı sorumlu ve duyarlı bir anlayışla dünyamızı daha yaşanabilir hale getirme temennisiyle tüm hemşerilerime sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

UĞUR İBRAHİM ALTAY
Konya Büyükşehir Belediye Başkanı

SIFIR ATIK NEDİR?

Sıfır Atık; israfın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, atık miktarının azaltılmasını, etkin atık toplama sisteminin kurulmasını, atıkların geri dönüştürülmesini kapsayan, atık önleme yaklaşımı olarak tanımlanan hedeftir.

SIFIR ATIK PROJESİ KAPSAMINDA YAPILACAKLAR

1. Binaların, Sıfır Atık Sistemi kurmaları sağlanacaktır.
2. Atıkların ayrı biriktirilmesi için ekipmanlar yerleştirilecektir.

3. Cadde, sokak ve kamuya açık alanlara;

- ✓ Atık Kağıt/Karton
- ✓ Atık Plastik
- ✓ Atık Metal
- ✓ Atık Cam
- ✓ Atık Pili
- ✓ Bitkisel Atık Yağ
- ✓ Elektrikli ve Elektronik Atıklar
- ✓ Tekstil/Giysi Atıkları

kumbaraları yerleştirilecektir.

4. Atık Getirme merkezleri kurularak halkın, atıklarını bu merkezlere getirmeleri sağlanacaktır.

5. İşyerlerinin tek kullanımlık ürünleri kullanmamaları için gerekli eğitim çalışmalarını yapılacaktır.

6. Sıfır Atık Projesi'nin temelini oluşturan israfın önlenmesi ve atıkların kaynağında azaltılması için eğitim ve farkındalık çalışmaları yapılacaktır.

SIFIR ATIK PROJESİ KAPSAMINDA YAPILACAKLAR

7. Yapılan çalışmalar sonucunda sıfır atık yönetim sistemine ilişkin veriler kayıt altına alınarak envanter oluşturulacak ve gerekli istatistiki çalışmalar, raporlamalar yapılacaktır. Bu sayede sistemin eksik ve aksayan yönleri tespit edilerek gerekli önlemler alınacaktır.

SIFIR ATIK PROJESİNİ UYGULAMANIN FAYDALARI

1. Tüketim alışkanlıklarının değiştirilmesi

2. İsrafın önlenmesi ve tasarruf bilincinin oluşturulması

3. Çevre ve doğal kaynakların korunması

4. Daha az enerji ve su kullanımı

5. Kaynakların verimli kullanılmasının sağlanması

6. Hammaddelerin tüketiminin azaltılması

7. Oluşan atık miktarının azaltılması

8. Etkin atık toplama sisteminin kurulması

9. Ülke ekonomisine katkı sağlanması

10. İklim değişikliğinin önlenmesine katkı sağlanması

11. Gelecek nesillere temiz ve yaşanabilir bir dünya bırakılması

BİNALAR VE İŞLETMELERDE SIFIR ATIK SİSTEMİ NASIL KURULACAK?

12 Temmuz 2019 tarih ve 30829 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sıfır Atık Yönetmeliği gereğince bina ve işletmelerin Sıfır Atık Yönetim Sistemini kurmaları gerekmektedir.

- 1- Bina ve işletmelerin sıfır atık sorumlusu belirlenir.
- 2- Mevcut durum tespit edilir.
- 3- İhtiyaçlar belirlenir.
- 4- Ekipmanlar tedarik edilir ve yerleştirilir.
- 5- Site sakinleri veya işletme çalışanlarına sıfır atık yönetim sistemi (atık azaltımı ve atık ayrıştırma) konusunda eğitim verilir.
- 6- Sıfır Atık Yönetim Sistemi belgesi için müracat edilir.
- 7- Toplanan geri dönüşebilir atıkların miktarları entegre çevre bilgi sistemi (EÇBS)'ne girilerek geri dönüşüme gönderilmeleri sağlanır.
- 8- Sıfır Atık Belgesi alınır.
- 9- Belediyemiz tarafından isteyen bina ve işletmelere teknik destek verilir.

Sıfır Atık Sorumlularının Görevleri

Koordinasyonun sağlanması

Sistemin kurulması

Sıfır atık sisteminin etkin ve verimli bir şekilde uygulanmasının sağlanması

Eğitim için gerekli koordinasyonun sağlanması

Toplanan atıkların tartılması ve EÇBS'ye girilmesi

Toplanan geri dönüşebilir atıkların yetkili firmaya teslim edilmesi

Belge sürecinin ve uygulamanın takip edilmesi

Raporlama ve izlemenin yapılması

ATIK AZALTIMI İÇİN ALINACAK ÖNLEMLER

- İhtiyacımız kadar almalı, aşırı tüketimden kaçınmalıyız.
- Plastik bardak, tabak, çatal, kaşık gibi tek kullanımlık ürünleri tercih etmemeliyiz. Pipet kullanımını azaltmalıyız.
- Buzdolabı poşeti, streç film, plastik saklama kabı gibi ürünler yerine cam saklama kaplarını kullanmalıyız.
- Kağıt peçeteler ve kağıt havlular yerine yıkanabilir el bezlerini kullanmayı tercih etmeliyiz.
- Alışverişe çıkmadan önce liste yapmalıyız.
- Alışverişe çıktığımızda plastik poşetler yerine bez çanta tercih etmeliyiz.
- Az ambalaj içeren ürünleri tercih etmeliyiz.
- Mutfakta israftan kaçınmalı, yemek ve ekmeğimizi çöpe atmamalıyız.

ATIK AZALTIMI İÇİN ALINACAK ÖNLEMLER

- Bitki bazlı diş fırçası kullanmayı tercih etmeliyiz.
- Plastik, cam, metal ve kağıt atıkları ayrı biriktirerek geri dönüşüm kumbaralarına atmamız.
- Ev aletlerimiz bozulduğunda yenisini almak yerine tamir ettirerek yeniden kullanmalıyız.
- Kullanmadığımız kıyafetlerimizi ihtiyacı olanlara vermeli veya giysi kumbaralarına bırakmalıyız.
- Kullanılamaz hale gelmiş elektrikli ve elektronik makine, cihaz, alet vb. geri dönüşüm kumbaralarına bırakmalıyız.
- İçerisinde zararlı ağır metal bulunan tek kullanımlık piller yerine şarj edilebilir pilleri kullanmalıyız.
- E-faturaya geçerek kağıt israfının önüne geçmeliyiz.

ATIKLARIN DOĞADA YOK OLMA SÜRELERİ VE ÇEVREYE VERDİĞİ ZARARLAR

Bütün atıklar çevreye atıldığında çevre ve görüntü kirliliğine sebep olurlar.

Plastik Atıklar

- Doğada 1000 yıl bozunmadan kalırlar.
- Yakılırsa hava kirliliğine sebep olurlar.
- Denize atılırsa, deniz canlıları plastiği gıda zannedip yiyerek boğulabilirler. Naylon bir poşet vücutlarına dolaşarak hareketlerini sınırlayabilir.
- Denize atılan plastikler güneş ışığının etkisiyle bozunarak mikroplastiklere dönüşürler. Yapılan çalışmalarda deniz canlılarının vücutlarında mikroplastiklere rastlanmıştır. Mikroplastikler, balıklar vasıtasıyla besin zincirine girer ve soframıza kadar gelerek sağlığımıza zarar verebilir.

! BU DURUMA ENGEL OLMAK İÇİN NE YAPABİLİRİZ?

- ! Tek kullanımlık plastik tabak, bardak, çatal, kaşık, pipet vb. ürünlerin kullanımını azaltabiliriz!
- ! Naylon poşet yerine bez torba kullanabiliriz!

Cam Atıklar

- Doğada 4000 yılda yok olurlar.
- Çevreye atılması orman yangınlarına sebep olabilir.

Metal Atıklar

- Doğada 10–100 yıl arasında yok olurlar.

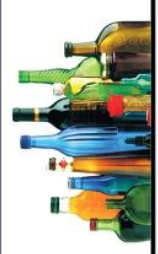

Kağıt Atıklar

- Doğada 3 ayda yok olurlar.

! DİKKAT! KAĞIT ATIKLARIN YAKILMASI KAYNAKLARIMIZIN YOK OLMASINA SEBEP OLUR.

- ! Defterlerin, kağıtların her sayfasını, satırını ve boş yerlerini kullanırsak, daha az su ve daha az enerji harcarız. Daha az ağaç kesilir.

Ambalaj Atık Türleri	Geri Dönüşüm Kutusuna Atılabilecek Malzemeler	Geri Dönüşüm Kutusuna Atılmaması Gereken Malzemeler
 Kagit-Karton	<ul style="list-style-type: none"> Okunmuş Gazete, Dergi ve Mecmualar Kullanılmış Defterler, Kitaplar, Not Kağıtları Atık Kartonlar Plastik İçermeyen Bisküvi, Sakız vb. Kağıtları Kağıt Torbalar İçerisinde sıvı bulunmayan tetrapaklar (süt, meyve suyu vb. içecek kutuları) 	<ul style="list-style-type: none"> Yağlı ve Islanmış Kağıtlar Karbon ve Faks Kağıtları Duvar Kağıtları Yapıştırma Bantları Yapışkanlı Mürmü Kağıtlar Kağıt havlu, Tuvalet Kağıdı Kullanılmış İslak Mendil - Havlu ve Çocuk Bezi Karton Barak, Yumurta Vidyoları Köpük Tabak ve Baraklar
 Plastik	<ul style="list-style-type: none"> Pet Şişeler Plastik Süt ve Ayran Şişeleri Naylon Torbalar, Yoğurt Kapları Plastik Meşrubat Şişeleri Şampuan, Deterjan, Çamaşır Suyu Şişeleri Bozulmuş Plastik Oyuncaklar 	<ul style="list-style-type: none"> Motor Yağ Kutuları Boya Kutuları Margarin Kapları Kirli ve Yağlı Kaplar Strafor, Beyaz Köpük
 Cam	<ul style="list-style-type: none"> Renkli veya Renksiz Tüm Cam Şişeler Kavanozlar 	<ul style="list-style-type: none"> Kırık Camlar, Floresan, Led Tadilat Sonucu Çıkan Pencere Camları
 Metal	<ul style="list-style-type: none"> Metal İçecek Kutuları Alüminyum Folyolar Konserve Kutuları Kullanılmaz Hale Gelmiş Çatal, Kaşık, Bıçak, Tencere, Çaydanlık Yağ ve Salça Tenekeleleri 	<ul style="list-style-type: none"> Boya Kutuları Deodorantlar Motor ve Makine Yağı Kutuları Vernik Kutuları
 Elektronik ve Elektronik Atıklar	<p>Bozulmuş ve Kullanılmaz Hale Gelmiş: Büyük ev eşyaları (Buzdolabı, buulaşık ve çamaşır makinesi vb.) Küçük ev aletleri (Elektrik süpürgesi, tost makinesi vb.) Bilgisayarlar, telefonlar, video kameralar, müzik enstrümanları, televizyon, video oyunları Mottkaplar, Testereleer Termostatlar, ısı ayarlayıcılar</p>	

ATIKLARI BİRİKTİRİRKEN NELERE DİKKAT ETMELİYİZ?

- ❗ Ambalaj atıklarını içi boşaltılmış bir şekilde temiz ve ayrı biriktirmeliyiz! Mutfaktan çıkan atıklarla karıştırmamalıyız!
- ❗ Atık poşetimizin çabuk dolmaması için metal-plastik kutuları ve kağıtları sıkıştırarak atmamız.
- ❗ Atık kağıtlara besin bulaştırmamalı ve ıslatmamalıyız!
- ❗ Meyve-sebze atıkları, yiyecek-yemek artıkları, çay posası, süprüntü ve bahçe atıkları, seramik ve porselen atıklarını ambalaj atığı poşetlerine atmamalıyız!

KAZANIMLAR

KAZANIMLAR

1 TON KAĞIDIN GERİ KAZANILMASI

17 AĞACIN KESİLMESİ ÖNLENİR.

177 KG DAHA AZ
SERA GAZI SALINIMI GERÇEKLEŞİR.

2,5 M³ DEPOLAMA ALANINDAN
TASARRUF SAĞLANIR.

4.100 Kwh ENERJİ TASARRUFU SAĞLANIR.

1 TON CAMIN GERİ KAZANILMASI

0,12 VARİL PETROLDEN TASARRUF EDİLİR.

%30 HAMMADDE TASARRUFU SAĞLANIR.

30 KG DAHA AZ SERA GAZI SALINIMI
GERÇEKLEŞİR.

1,5 M³ DEPOLAMA ALANINDAN
TASARRUF SAĞLANIR.

42 Kwh ENERJİ TASARRUFU SAĞLANIR.

1 TON PLASTİĞİN GERİ KAZANILMASI

16,3 VARİL PETROLDEN TASARRUF EDİLİR.

41 KG DAHA AZ SERA GAZI SALINIMI
GERÇEKLEŞİR.

2,3 M³ DEPOLAMA ALANINDAN TASARRUF
SAĞLANIR.

% 80 ENERJİ TASARRUFU SAĞLANIR.

1 TON METALİN GERİ KAZANILMASI

1,3 VARİL PETROLDEN TASARRUF EDİLİR.

95 KG DAHA AZ SERA GAZI SALINIMI
GERÇEKLEŞİR.

3 M³ DEPOLAMA ALANINDAN
TASARRUF SAĞLANIR.

642 Kwh ENERJİ TASARRUFU SAĞLANIR.

ATIK PİLLER

ATIK PİL NEDİR ve NEDEN TOPLANMALIDIR?

Kullanım ömrünü tamamlamış veya uğramış olduğu fiziksel hasar sonucu kullanılmayacak duruma gelmiş pillere 'Atık pil' denir.

- ! Pillerin içerisindeki karbon, çinko, demir, mangan, nikel, lityum, kobalt, kadmiyum, bakır, alüminyum vb. kimyasal maddelerin çevremizi ve doğamızı kirletmemesi için çevreye veya çöpe atmamalıyız.
- ! Toprağa gömmemeliyiz, akarsulara, göllere, denizlere atmamalıyız ve yakmamalıyız.

ATIK PİLLERİ NE YAPMALIYIZ?

Evlerinizde ve iş yerlerinizde biriktirdiğiniz atık pilleri poşette, karton kutu ya da kavanozlarda ayrı biriktirerek belediyemizin belirlediği toplama merkezlerinde bulunan atık pil kumbaralarına atmamızdır.

ATIK PİLLER

ATIK PİL KAZANIMI

Atık pillerin geri dönüşümünden, içerisinde bulunan elementler (çinko, nikel, lityum vb.) geri dönüştürülmektedir.

- ! Bir pili pil kutusuna atmadan önce bir masa saatine takıp deneyelim.
- ! Daha az atık için şarj edilebilir pilleri kullanalım.
- ! Akmış pillere çıplak elle dokunmamalıyız!
- ! Çocuklardan uzak tutmalıyız!

BİTKİSEL ATIK YAĞLAR

BİTKİSEL ATIK YAĞ NEDİR? NEDEN TOPLANMALIDIR?

Ayçiçeği, mısır, fındık ve zeytinyağı gibi, yağlı bitki tohumlarından elde edilen yağlar bitkisel yağlardır.

Bu yağlar, kızartma amacıyla en fazla 3 kez kullanıldıktan sonra atık haline gelir ve bitkisel atık yağ olarak adlandırılır.

- ❗ Sağlığımıza zarar verdiği için bu yağlar kesinlikle 3 defadan fazla kullanılmamalıdır.
- ❗ Lavaboya, toprağa ve çöpe dökülmemelidir.

BİTKİSEL ATIK YAĞLAR

Bitkisel atık yağ, toprağa döküldüğü zaman toprağın yapısını bozar ve verim kaybına sebep olur.

Lavaboya dökülen atık yağ, kanalizasyon sisteminin tıkanmasına sebep olarak deniz, akarsu, göl ve nehir sularına karışır.

Deniz, akarsu, göl ve nehir sularına ulaşan atık yağların yoğunluğu sudan düşük olduğu için su üzerinde bir tabaka olur.

Su üzerinde bulunan bu atık yağ tabakası yüzünden, su havadaki oksijeni alamaz. Bu durum suda yaşayan canlıların hayatını tehlikeye sokar.

BİTKİSEL ATIK YAĞLAR

BİTKİSEL ATIK YAĞLARI BİRİKTİRİRKEN NELERE DİKKAT ETMELİYİZ?

- Ayrı biriktirelim. Başka atıklarla karıştırmayalım.
- Sızdırmaz plastik kaplarda veya pet şişelerde biriktirelim.
- Biriktirme kaplarımızın ağzını sıkıca kapatalım.
- Biriktirdiğimiz atık yağlarımızı biriktirme kabı ile birlikte bitkisel atık yağ toplama kumbarasına veya toplama bidonuna atalım.

BİTKİSEL ATIK YAĞ KAZANIMI

Toplanan bitkisel atık yağlar, biyodizel yakıtla dönüştürülür. Bu yakıt dizel motorlarda kullanılır. Biyodizel, çevre dostu yakıt olup havayı daha az kirletir.

